

Tema številke:

**Informiranje in svetovanje
v procesu vseživljenjskega
učenja in razvoja kariere**

4/VIII, 2006

Glasilo Centra RS za poklicno izobraževanje in Centra za mobilnost
in evropske programe izobraževanja in usposabljanja - CMEPIUS

Spodbude

Vsebina prednovoletne številke Spodbud je informiranje in svetovanje v procesu vseživljenjskega učenja in razvoja kariere. Tokrat sem bila vesela, da me je uredniški odbor povabil, da napišem uvodni prispevek. Na tem področju se je namreč v zadnjih dveh letih dogajalo res veliko, tako v Evropi kot pri nas, na nivoju strokovnega razvoja dejavnosti, na nacionalnem nivoju in neposredno v praksi.

Tudi strokovni delavci na CPI-ju in CMEPIUS-u smo bili aktivno vključeni v te procese, v nekaterih segmentih smo postali tudi nosilci posameznih dejavnosti svetovanja. Žal nam čas pogosto ni dopuščal, da bi novosti, izkušnje in načrte delili s širšo strokovno javnostjo. Upamo, da bomo s prispevki v tej številki uspeli ujeti utrip dogajanja na tem področju.

EVROPSKI IN SLOVENSKI OKVIR RAZVOJA INFORMIRANJA IN SVETOVANJA V PROCESU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN RAZVOJA KARIERE

Lizbonska strategija, ki so jo leta 2000 sprejeli predsedniki vlad v Lizboni in ki postavlja cilj, da bo Evropa postala najbolj konkurenčno in dinamično gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostne gospodarske rasti z več boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo, je bistveno vplivala tudi na razvoj dejavnosti informiranja in svetovanja v procesu vseživljenjskega učenja (lifelong guidance provision).

Predsedniki vlad so s sprejetjem strategije potrdili, da programi izobraževanja in usposabljanja bistveno prispevajo k doseganju tega cilja. Izdelan je bil delovni program, ki je sestavljen iz treh povezanih sklopov: razvoj vseživljenjskega učenja, implementacija bodočih ciljev v sisteme izobraževanja in usposabljanja ter pospeševanje povezovanja v poklicnem in strokovnem izobraževanju. **Informiranje in svetovanje v vseživljenjskem učenju (lifelong guidance provision) je transverzalna vsebina, prepoznana kot predpogoj, da bo vseživljenjsko učenje postalo realnost.**

Zaradi velike raznolikosti politik in organiziranosti služb za informiranje in svetovanje v procesu vseživljenjskega učenja v Evropi, je to področje zelo nepregledno. Različne mednarodne institucije so v zadnjih letih večkrat izrazile interes po večji preglednosti področja. Leta 2001 so OECD in Cedefop izvedle skupno študijo *Policies for Information, Guidance and Counselling Services* (študija je bila izvedena tudi v Sloveniji).

Rezultati so pokazali, da kljub številnim primerom dobre prakse, politike, sistemi in prakse poklicne orientacije v mnogih državah ne sledijo ekonomskemu in socialnemu razvoju in državljanom ne ponujajo zadostne podpore v različnih realnostih, ki jih prinaša družba znanja. Med glavnimi ugotovitvami so naslednje:

- dostop do svetovalnih služb je omejen, posebno za dijake poklicnega izobraževanja, študente in odrasle;
- službe poklicne orientacije se večinoma osredinjajo na neposredne odločitve in ne razvijajo t.i. procesne dimenzije informiranja in svetovanja za izobraževanje in zaposljivost v procesu vseživljenjskega učenja;
- usposabljanja za informatorje in svetovalce v procesu informiranja in svetovanja za vseživljenjsko učenje ne razvijajo kompetenc, ki jih narekujejo dejanske potrebe;
- službe poklicne orientacije in informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih (informiranja in svetovanja v procesu vseživljenjskega učenja) so med seboj slabo povezane in le redko lahko ponudijo odgovor na različne potrebe strank;
- standardov kakovosti svetovalnih storitev in instrumentov za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti svetovalnih storitev ni.

Vsled zatečenega stanja in načrtovanih ciljev v prihodnosti, so ministri za izobraževanje držav članic EU maja 2004 sprejeli **Resolucijo o krepitvi politik sistemov in praks za vseživljenjsko informiranje in svetovanje (Resolution of the Council and the Representatives of the Member States meeting within the Council on Strengthening Policies, Systems and Practices in the field of Guidance throughout life in Europe)** s sledečimi prioritetaми:

- omogočiti razvoj kakovostnih in dostopnih služb za informiranje in svetovanje v procesu vseživljenjskega učenju za vse državljane,
- razviti veščine za vseživljenjsko učenje, vključno z veščinami za upravljanje z znanjem in kompetencami,
- razviti mehanizme za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti storitev informiranja in svetovanja v procesu vseživljenjskega učenja,
- okrepiti politične strukture na nacionalnem in regionalnem nivoju: ministrstvih, socialnih partnerjih, zavodih za zaposlovanje, izobraževalnih institucijah, ...

Založnik:

Center RS za poklicno izobraževanje in Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja - CMEPIUS

Glavna in odgovorna urednica:
Danuša Škapin

Uredniški odbor:

Irena Hlede, Eva Jurman, Barbara Kunčič, Marja Medved, Tanja Logar, Danuša Škapin, Kristjan Zemljič

Oblikovanje in prelom:

Pro anima, d.o.o.
Irena Hlede

Fotografije:

Kjer ni drugače navedeno, so fotografije iz arhiva Centra RS za poklicno izobraževanje.

Lektor:

Tomaz Petek

Tisk:

Birografika Bori, d.o.o.

Naslov uredništva:

Center RS za poklicno izobraževanje
Ob železnici 16
1000 Ljubljana

e-pošta:

spodbude@cpi.si

spletne strani:

www.cpi.si
www.cmepius.si

ISSN 1580-5751

Vaši odzivi ostajajo naša spodbude, zato vas vabimo, da nam vsebino pomagata sooblikovati. Prosimo, da svoja mnenja, ideje in pobude pošljete na elektronski naslov: spodbude@cpi.si.

Uvodnik	1
Oblike svetovanja in pomoči v srednji šoli	4
Svetovanje dijakom s posebnimi potrebami	5
Informiranje in svetovanje za mlade na vzporedni poti	6
Svetovanje v postopku preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij	7
My job as a guidance counsellor in Denmark	8
Svetovalci v programih EU	9
Skupinska oblika svetovanja »SOS« na Zavodu RS za zaposlovanje	10
Aktualno	11

Med predlaganimi aktivnostmi v podporo razvoja svetovalnih storitev so razvijanje dostopnosti svetovalnih služb, zagotavljanje celovite ponudbe svetovalnih storitev in razvijanje kompetenc za proces vseživljenjskega učenja.

V središče je postavljena deklarativna usmeritev dviga kakovosti življenja prebivalstva Evrope in skupnosti, ki v procesu vseživljenjskega učenja pomeni postavljanje posameznika v središče koncipiranja storitev, procesov in učinkov učenja. Koncept kakovosti življenja izhaja iz nadzora nad viri, s katerimi posamezniki zadovoljujejo svoje potrebe na različnih področjih. Za boljše zadovoljevanje potreb (z vidika posameznika) oz. večjo »izkoriščenost človeških virov« z vidika države se podpirajo tudi svetovalne dejavnosti (omrežja), ki dajejo podporo v teh procesih tako posamezniku (uporabniku teh storitev) kot državi za uresničevanje zastavljenih ciljev.

V luči tega je na ravni EU tudi podana definicija svetovanja (guidance) v kontekstu vseživljenjskega učenja:

»Svetovanje (guidance) v kontekstu vseživljenjskega učenja zajema storitve in metode, katerih namen je pomagati posamezniku pri izbiri izobraževanja, usposabljanja in poklica ter vodenju njegove kariere, ne glede na starost in točko na njegovi življenjski poti. Te storitve lahko najdemo v šolah, univerzah, kolidžih, institucijah za izobraževanje in usposabljanje, javnih zavodih za zaposlovanje, v podjetjih, na področju prostovoljnega dela, na področju lokalnih skupnosti in v zasebnem sektorju. Te aktivnosti se lahko izvajajo individualno ali v skupini, lahko se izvajajo v osebni stiku ali na daljavo (kar vključuje telefonske linije za pomoč in storitve na spletu). Izraz vključuje informiranje (v tiskani, elektronski in drugih oblikah), pripomočke za diagnostiko in samo-oceno, svetovalne intervjuje, programe razvoja kariere (pomoč posameznikom pri spoznavanju svojih lastnosti, možnosti in pri razvoju veščin načrtovanja kariere), t.i. vzorce dela, ki posameznikom omogočajo preizkusiti možnosti, preden jih izberejo, programe za spoznavanje različnih del in storitve za prehod (na primer iz izobraževanja v delo)«. (Resolution, 2004.)

Slovenija iz omenjenih procesov ni izključena. Postalo je očitno, da aktivnosti različnih udeležencev in služb na področju »vseživljenjskega svetovanja« tudi pri nas dosegajo le omejene učinke in da brez uspešnega povezovanja med politiko, strokovnjaki in praktiki ne bomo mogli uspešno slediti naglim spremembam na slovenskem in evropskem trgu dela.

Usklajen in skupno zasnovan razvoj področja informiranja in svetovanja v procesu vseživljenjskega učenja je dobil podlago tudi v Enotnem programskem dokumentu 2004-2006, v aktivnosti »Vseživljenjsko učenje«, bolj natančno v nalogi »Razvijanje in širjenje mreže z IKT podprtih lokalnih/regionalnih svetovalnih centrov in centrov za poklicno svetovanje ter točk za vseživljenjsko učenje«.

V nalogi je bil prvič v našem prostoru oblikovan **Koncept nadaljnega razvoja, širjenja in povezovanja svetovalnih dejavnosti Sloveniji**. Strokovni delavci, ki smo na nacionalni ravni odgovorni za razvoj posameznih svetovalnih omrežij, smo leto dni sodelovali sprva pri analizi stanja (ugotovitve so strnjene v dokumentu *Sklepne ugotovitve iz vprašalnika za analizo stanja na področju različnih svetovalnih omrežij v Sloveniji*, februar 2005), v drugem letu pa pri pripravi predlogov nadaljnega razvoja dejavnosti. Vključena so bila naslednja svetovalna omrežja: svetovanje in svetovalno delo v šolah, poklicna orientacija zavodov za zaposlovanje, informiranje in poklicno svetovanje, ki ga izvajajo Centri za informiranje in poklicno svetovanje, informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih, splošno informiranje in svetovanje za mlade, informiranje in svetovanje za mlade na vzporedni poti. Projekt je potekal pod okriljem Andragoškega centra Slovenije in pod vodstvom mag. Tanje Vilič Klenovšek. Koncept je bil potrjen na seji programskega sveta junija 2006. V juliju je bil pripravljen tudi dokument *Povzetek koncepta nadaljnega razvoja, širjenja in povezovanja svetovalne dejavnosti v Sloveniji* in prav je, da na tem mestu navedemo tudi nekaj glavnih predlogov, ki bodo oblikovali nadaljnji razvoj dejavnosti pri nas.

Poudarjena je nujnost vzpostavitve sodelovanja treh segmentov, in sicer:

- *politike*, to je ministrstev in nacionalnih nosilcev strokovnega razvoja na posameznem področju,
- *strok*, ki usmerjajo razvoj in
- *prakse*, ki neposredno izvajajo dejavnosti informiranja in svetovanja na različnih področjih.

V nadaljevanju povzetka so konkretizirani predlogi razvoja vseh treh segmentov tako na nacionalni kot regionalni ravni, mi pa si bomo ogledali le predloge za razvoj stroke, ki usmerja razvoj, in prakse, ki neposredno izvajajo dejavnost. Pregled je podan na dveh nivojih, državnem in regionalnem.

1 STROKA, ki USMERJA RAZVOJ

Na **državni ravni** smo za stroko oblikovali več predlogov.

- Posebej izpostavljamo, da morajo biti stroke stalno dejavne pri pripravi predlogov za politiko, biti pripravljene na sodelovanje med seboj, sodelovati v vzpostavljenih koordinacijah (državni in regionalni), v skupnih domačih in mednarodnih projektih, pri razvoju podpore IKT idr.
- Kljub temu, da je večina »mrež« že precej razvejanih v slovenskem prostoru, pa analiza stanja kaže, da je dostopnost do storitev v vseh dejavnostih še treba izboljšati.
- Vzpostaviti je treba spremljanje in razvijanje skupnih in specifičnih standardov kakovosti.
- Razviti in vzpostaviti je treba celovit nacionalni sistem usposabljanja kadrov v svetovalnih dejavnostih.
- Predlagamo tudi več možnih oblik skupnega sodelovanja med različnimi svetovalnimi omrežji pri razvoju na področju IKT, baz podatkov in različnih instrumentov v svetovalnih omrežjih.
- Predlagamo, da se pri nadaljnjem razvoju ter v predlogih za informiranje in svetovanje v procesu vseživljenjskega učenja in razvoja kariere v slovenskem prostoru upošteva tudi:
- dejavnosti informiranja in svetovanja za študente (redne in izredne),
  - dejavnosti informiranja in svetovanja za zaposlene,
  - nekatere nove dejavnosti informiranja in svetovanja, kot je npr. svetovanje za nacionalne poklicne kvalifikacije, za razvoj kakovosti v izobraževanju odraslih idr. ter
  - dobre rezultate in izkušnje nekaterih domačih in mednarodnih projektov v okviru programov PHARE, Leonardo da Vinci, Grundtvig in drugih, ki so bili izpeljani v zadnjih desetih letih, vključno s predlogi za umestitev njihovih rezultatov v razvoj in izvajanje informiranja in svetovanja v procesu VŽU in razvoja kariere v slovenskem prostoru.

Na **regionalnem nivoju** pa je ključno:

- Razviti spremljanje učinkovitosti izvajanja storitev na ravni uporabnika.
- Izboljšati sodelovanje in povezovanje z namenom doseganja večje učinkovitosti, kakovosti in racionalnosti delovanja: redna izmenjava izkušenj, skupna promocija, skupna strokovna srečanja, vključevanje v skupne projekte, pri čemer se lahko povezujejo dejavnosti informiranja in svetovanja, lahko pa gre tudi za povezovanje z drugimi dejavnostmi, kot je primer javnega razpisa za Centre vseživljenjskega učenja v letu 2005.

2 PRAKSA - REGIONALNI NIVO

Predlogi na ravni politike in strok, na državni in regionalni ravni, se morajo odražati tudi v kakovosti in učinkovitosti dela prakse (neposrednih izvajalcev) na regionalni, lokalni in institucionalni ravni.

Neposredna podpora praksi so nosilci razvoja posameznih dejavnosti informiranja in svetovanja v procesih vseživljenjskega učenja in razvoja kariere na državni in regionalni ravni, kar smo v konceptu podrobneje predstavili (zelo pomembno je, da ima praksa stalno podporo strok in politike na državni in regionalni ravni).

Z vidika razvoja prakse na regionalni ravni pa vseeno še posebej izpostavljamo pomen:

- razvijanja skupnih pristopov pri delu s stranikami,
- izmenjave izkušenj pri delu z istimi ciljnim skupinami,
- sodelovanja pri promocijskih aktivnostih,
- posredovanja podatkov o potrebah uporabnikov stroki in politiki,
- medsebojnega informiranja,
- stalnega strokovnega spopolnjevanje,
- izvajanja novih, inovativnih projektov in sporočanja stroki o učinkih,
- uvajanja in izvajanja samoevalvacije kot del procesa presojanja in razvijanja kakovosti svetovalnega dela na regionalni in državni ravni idr.

Predlogi, oblikovani pri tej nalogi v letih 2004-2005 za področje svetovalnih dejavnosti, so že podlaga za izvajanje konkretnih aktivnosti v letih 2006 in 2007 in so podlaga za aktivnosti v novem programskem obdobju 2007-2013.

Naj za zaključek opozorimo, da bo januarja izšla knjižica s pregledom svetovalne dejavnosti v Sloveniji, izdal jo bo Andragoški center Slovenije.

Mojca Polak

Oblike svetovanja in pomoči v srednji šoli

LEONIDA MARTIŠEK, SREDNJA ŠOLA ZAGORJE

Svetovanje je proces, ki ga na šoli opravljajo vsi strokovni in vodstveni delavci, vendar se bistveno razlikuje od svetovalnega dela. Naše delo vsebuje svetovanje dijakom, staršem, učiteljem in razrednikom glede učnega in pedagoškega dela ter vzgojnega ravnanja. Vključuje pomoč pri osebnostnih in drugih težavah, vodenje vpisa novincev, organiziranje in izvedbo

različnih oblik svetovanja v posameznih letnikih ali skupinah, pomoč pri vključitvi prvih letnikov, spremljanje dijakov med šolskim letom, preventivno preprečevanje škodljivega vedenja, skupinske oblike dela za izboljšanje medsebojne komunikacije, različne aktivnosti za potrebe šole, sodelovanje v projektih, poklicno in študijsko usmerjanje, sodelovanje z zunanjimi ustanovami ...

Za dobro in kakovostno šolo je pomembno kakovostno delo vseh zaposlenih. Učitelji morajo poleg poučevanja opraviti veliko drugih dolžnosti: miriti prepire, tolažiti prizadete dijake, pomagati pri reševanju konfliktnih situacij in osebnih težav, razpravljati z jeznimi starši, tolažiti žalostne, osamljene, jezne, zaskrbljene, razočarane ali depresivne dijake in še bi lahko naštevali. Strokovna odgovornost učitelja je obvladovanje predmeta, vendar morajo pri svojem vsakodnevem šolskem delu tudi ukrepati in pomagati dijaku v stiski.

Vizija Srednje šole Zagorje je, da bi kar največ mladih pripeljali skozi šolski sistem, jih opremili z uporabnimi znanji, s primerno čustveno in socialno zrelostjo. Nenehno vzdržujemo stik z vsemi dijaki, predvsem s posamezniki, ki obstoječega sistema izobraževanja ne sprejemajo, imajo različne težave ali celo razmišljajo o prekinitvi izobraževanja. Ne zatiskamo si oči pred težavami, ki so prisotne, zato skušamo na različne načine, seveda skupaj s sodelavci, z dijaki in njihovimi starši, sprotno reševati konflikte, stiske ...

Dijakom želimo na pozitiven način potrditi njihovo poklicno odločitev in jim prikazati dobre lastnosti izučenega poklica, negovati njihovo poklicno motivacijo skozi vse obdobje šolanja, vzpostaviti tesno povezanost s starši; ne nazadnje želimo zgodaj zaznati težave mladostnika, mu pomagati pri reševanju le-teh in s tem preprečiti neuspeh ter odklonilno vedenje.

Zaradi naše vizije in ciljev smo se z veseljem vključili v projekt Preventivni ukrepi za preprečevanje osipa, saj se zavedamo, da intenzivno delo s potencialnimi osipniki lahko delno pripomore k zmanjšanju osipa. Ugodno ozračje in tesnejša povezava s starši in z dijaki prispeva k pozitivnemu

uspehu, bolj jasnemu oblikovanju ciljev posameznih dijakov in k večji prisotnosti pri pouku.

Zavedamo se, da družba, v kateri živimo, zahteva zelo hitre prilagoditve in vedno nove izzive. Pri tem ne pozabljamo, da je treba dijakom zagotoviti osnovne potrebe (ljubezen, varnost, sprejetost ...). Zagotovitev osnovnih potreb je nujna za vzpostavitev ugodnega ozračja v razredu in na šoli. Občutki sprejetosti, varnosti, zaželenosti in zaupanja so tisti, ki dajejo dijakom večjo motivacijo za šolsko delo in prisotnost pri pouku, saj se v takšnem okolju dobro počutijo in si pridobivajo pozitivno samopodobo. Največji uspeh se kaže v tem, da nekateri dijaki uspešno končajo letnik z rednim delom, kar jim morda brez vodenja ne bi uspelo. Veliko mladostnikov uspešno prebrodi svoje stiske.

Dijaki si vedno skrivaj želijo, da bi jih opazili in priznali njihove dosežke. Na Srednji šoli Zagorje skušamo z veliko mero strpnosti in na primeren način motivirati posameznike, jih spodbujati, jim pomagati na osebnih govorilnih in svetovalnih urah ... Ne nastopamo s položaja moči, ampak skušamo usmerjati dijake, usklajevati delo v skupinah in iskati njihova močna področja. Dijakom skušamo njihove želje spremeniti v cilje.

Ugotovili smo, da dijak, ki začuti uspeh na enem področju, pokaže več interesa za preostale predmete in na splošno za obiskovanje pouka. Za svoja dejanja veliko dijakov začne sprejemati odgovornost in dejanja odkrito priznava. Prizadevajo si biti uspešni, saj jih uspeh motivira pri reševanju novih ovir.

Na šoli mislimo, da je uspeh v bolj pristnem odnosu s starši in z dijaki, v izboljšavi razrednega ozračja in v tem, da so nekateri dijaki uspešno končali letnik ali šolanje, kar jim morda brez vodenja ne bi uspelo. Svoje sposobnosti so pokazali v različnih interesnih dejavnostih, pri promociji šole in programih na različnih predstavvah in prireditvah.

Tudi za širše okolje je naš način dela pomemben, saj dijaki pri iskanju delovnega mesta ali pri nadaljevanju izobraževanja ostajajo pri svoji poklicni usmeritvi, ki jo še naprej nadgrajujejo in bogatijo.

»Otrok se mora na vsakem koraku soočiti z življenjem. Vrtnicam ne smemo odstraniti trnja!«
(Ellen Key)

SVETOVANJE DIJAKOM S POSEBNIMI POTREBAMI

dr. DUŠAN RUTAR, ZUIM KAMNIK

Zakaj dijaki s posebnimi potrebami? Novodobne diskriminacije se očitno ne menijo za osvobojene spremembe v načinih razmišljanja, ki jih je prineslo razsvetljenje.

A kljub temu povejmo nekaj malega o tem, kako ti nenavadni dijaki sploh lahko razmišljajo o neodvisnem življenju v sodobnih, visokotehnoško razvitih občestvih..

Razlike v občestvih so seveda velike. Ni vseeno, ali živiš na Finskem ali v Sloveniji. Tukaj so razmere za neodvisno življenje še skoraj srednjeveške. Svetovanje mora to upoštevati. Kaj to pomeni? Preprosto. Vse prevečkrat je za dijake s posebnimi potrebami na koncu njihovega usposabljanja ali izobraževanja edina rešitev Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. In tu se svetovanje hitro ustavi, saj trči na nepremostljivo oviro.

Pa vendar se zadeve spreminjajo na bolje tudi v Sloveniji. Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov je dober, čeprav je daleč od idealnega. Namera zakona je sicer jasna, a je le na papirju: odstranjevanje ovir in ustvarjanje enakih možnosti. Iz zgodovine vemo, da še noben zakon ni ustvaril enakih možnosti. Ustvarijo jih le konkretni ljudje s konkretnimi dejanji. Toda v Sloveniji teh vendarle ni tako zelo malo in v prihodnosti nas bo gotovo še več.

Sloveniji je ovir za neodvisno življenje gibalno oviranih dijakov, kot jih tudi imenujejo, kljub temu veliko in še dolgo bodo vztrajale. Vztrajale bodo zato, ker je razmišljanje večine ljudi, zlasti

pa delodajalcev, preveč naddoločeno s patosom in z logiko profitov.

Kaj torej svetujemo dijakom, ko končujejo šolanje v naši ustanovi? Najprej jih dobro opremimo z vsemi zakoni, ki so zanje pomembni; dva smo omenili zgoraj, dodali pa bi lahko še Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami itd. Skupaj razlagamo posamezne člene zakonov in se pogovarjamo o realnih možnostih za osamosvojitve, študij, zaposlitve ali kaj drugega. To traja celotno šolsko leto. Ob tem veliko razmišljamo, kako ljudje razumemo hendikep, kako se vedemo do hendikepiranih ljudi, kaj pomeni živeti s telesnim hendikepom v kulturi, ki nenehno poudarja telesno lepoto, zmogljivosti, moč in storilnost.

Ko dijaki zapustijo naš zavod, se težko osamosvojijo, saj je realnih možnosti za neodvisno življenje sorazmerno malo. Povemo jim, kam naj se obrnejo, koga naj pokličejo ali pa to storimo skupaj z njimi. Zlasti pa jih skušamo prepričati, da depresivna drža v življenju ni produktivna. Torej: drugi ljudje za vas ne bodo storili veliko ali pa sploh ne bodo ničesar, če se ne boste sami bojevali za svoj prostor pod soncem.

INFORMIRANJE IN SVETOVANJE ZA MLADE NA VZPOREDNI POTI

Mojca Polak

Informiranje in svetovanje za mlade na vzporedni poti (ISM) je najmlajše svetovalno omrežje v Sloveniji. Nastalo je zaradi velikega števila mladih, ki se po opustitvi šolanja ne odločijo za vključitev v druge oblike izobraževanja oz. za vključitev na trg delovne sile in se tako znajdejo na

pragu socialne izključenosti. Dodaten motiv so bila priporočila Evropske komisije, ki je in še vedno spodbuja razvoj novih, inovativnih oblik svetovanja predvsem za tiste ciljne skupine, ki zavračajo formalizirano, institucionalizirano obliko ponudbe svetovalne pomoči in so torej za svetovalno stroko večni izziv ter navdih.

Vendar je bila pot do vzpostavitve mreže kar dolga. Tisti, ki naše Spodbude redno prebirate, se boste mogoče spomnili, da smo pred tremi leti v številki, ki je bila namenjena projektom na področju problematike osipništva, predstavili projekt Total Counselling (LdV), v katerem je nastal priročnik s predstavljivo mogočih modelov celostnega svetovanja mladim na vzporedni poti v Islandiji, Veliki Britaniji, Italiji in v

Sloveniji. V našem prostoru smo projektne rezultate uspeli umestiti v Enotni programski dokument Slovenije za obdobje 2004–2006, v aktivno razvijanje in širjenje mreže z IKT podprtih lokalnih/regionalnih svetovalnih središč in središč za poklicno svetovanje ter točk za vseživljenjsko učenje, kar je omogočilo začetek aktivnosti za dejavnost, ki ji danes rečemo ISM, in sicer s poglobitvenim namenom podpore

mladim pri premagovanju ovir na poti v ponovno vključitev v izobraževanje oz. na trg delovne.

Odgovorno telo in financer dejavnosti ISM je ministrstvo za šolstvo in šport. Usklajevanje je zaupano Centru RS za poklicno izobraževanje, za izvajanje dejavnosti v krajevnem okolju pa je bilo na javnem razpisu ministrstva za šolstvo in šport izbranih 6 organizacij, in sicer: Centri za informiranje in poklicno svetovanje Ljubljana, Maribor, Koper, Velenje in Kranj (vsi organizacijske enote Zavoda RS za zaposlovanje) ter zasebna organizacija Smeri z Raven na Koroškem. V vsaki izmed naštetih organizacij je zaposlena ena strokovna delavka – ISM, ki ima poleg univerzitetne izobrazbe končano tudi 120-urno dodatno usposabljanje.

Kdo so mladi v programu ISM/Ciljna skupina?

Mlade v ISM-ju lahko razdelimo na t. i. primarno ciljno skupino, ki vključuje ljudi v starosti od 15 do 27 let, ki so brez statusa:

- ki se po izpisu iz osnovnošolskega oz. srednješolskega izobraževanja ne odločijo za vključitev v druge oblike izobraževanja oz. na trg delovne sile;
- oz. mlade, ki so bili začasno sicer vključeni na trg delovne sile v obliki prijave na Zavodu RS za zaposlovanje, vendar so se pozneje izpisali oz. bili izpisani, uradno zaradi neizpolnjevanja svojih obveznosti.

Sekundarno ciljno skupino predstavljajo mladi, ki uradno še imajo status dijaka, vendar šole ne obiskujejo več.

Metoda dela

Prav je, da na kratko predstavimo tudi metodo celostnega informiranja in svetovanja v ISM-ju, ki je v našem prostoru novost, v drugih okoljih pa se je začela uporabljati v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Gre za osebno informiranje in svetovanje,

ki se od uveljavljenih in že razvitih oblik svetovanja razlikuje po tem, da izhaja iz posameznikove celotne življenjske situacije in njegovih/njenih osebnih življenjskih ciljev. Osredinja se na dvig kakovosti življenja mladega človeka, ki ima podlago v konceptu o otrokovih in državljskih pravicah.

Z organizacijskega vidika razvoj celostno naravnanih svetovalnih služb za mlade lahko razumemo kot ustvarjanje povezav med že obstoječimi svetovalnimi službami za mlade in drugimi dodatnimi dejavnostmi, to pa lahko vodi k razvoju novih oblik podpore posameznika.

Vloga mladih v procesu ISM-ja: mladi opredelijo svojo življenjsko situacijo in cilje, potrebne vire in korake. Strokovni delavki zaupajo mandate za posredovanje in delovanje, so vir definiranja težave za načrtovanje storitev, dejavno se vključujejo v procese, nad katerim zadržijo vpliv.

Strokovna delavka je v tem procesu mladostnikova sopotnica in zagovornica, ki v partnerskem odnosu prispeva informacije, ima pregled nad mrežo izvajalcev, povezuje subjekte v skupnosti, usklajuje delovni proces, pozna in uporablja ustrezne metode dela, veščine in spretnosti. Svetovalni proces v povprečju traja 30 ur; vse skupaj lahko poteka več mesecev. Spremljanje po letu in pol izvajanja je pokazalo, da je bilo v aktivnosti informiranja vključenih 826 mladih, v aktivnosti svetovanja pa 130 svetovanj.

Obdobje, ki ga pokriva EPD 2004–2006, se počasi izteka. Ob znatni podpori in trudu strokovnjakov na ministrstvu za šolstvo smo uspeli zagotoviti sredstva za nadaljevanje dejavnosti za naslednje programsko obdobje ESF, žal pa nam ni uspelo zagotoviti premostitvenih sredstev, ki bi omogočala neprekinjeno delovanje mreže. Upamo, da vrzel, ki zdaj nastaja, ne bo pregloboka za nadaljevanje dela, ko bo to mogoče.

SVETOVANJE V POSTOPKU PREVERJANJA IN POTRJEVANJA NACIONALNIH POKLICNIH KVALIFIKACIJ

BARBARA KUNČIČ, CPI

V sak izmed nas se uči vse življenje, in sicer v različnih situacijah v svojem osebnem in profesionalnem okolju. V različnih evropskih sistemih se poskuša te izkušnje tudi formalno priznati celo z zakonom.

Priznavanje učenja v delovnem okolju s pridobivanjem izkušenj v praksi v slovenskem prostoru poimenuje Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah kot postopek preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij. V angleščini se vse bolj uveljavlja izraz »validation«, ki vsebuje procese ugotavljanja, priznavanja in – odvisno od sistemov – tudi podeljevanja spričeval ali certifikatov, torej certificiranja. Kratica APEL (accreditation of prior experiential learning ali priznavanje predhodnega učenja iz izkušenj) se pojavlja kot krajši izraz za opis celotnega, kompleksnega procesa v primerjavi z APL, ki se nanaša le na prehodno učenje v formalnem procesu, ki se je končal s pridobitvijo spričevala.

Priznavanje učenja v delovnem okolju s pridobivanjem izkušenj v praksi v slovenskem prostoru poimenuje Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah kot postopek preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij. V angleščini se vse bolj uveljavlja izraz »validation«, ki vsebuje procese ugotavljanja, priznavanja in – odvisno od sistemov – tudi podeljevanja spričeval ali certifikatov, torej certificiranja. Kratica APEL (accreditation of prior experiential learning ali priznavanje predhodnega učenja iz izkušenj) se pojavlja kot krajši izraz za opis celotnega, kompleksnega procesa v primerjavi z APL, ki se nanaša le na prehodno učenje v formalnem procesu, ki se je končal s pridobitvijo spričevala.

APEL je proces, ki daje ljudem vseh starosti in različnih socialnih okolij možnost, da se jim priznajo učni dosežki, ki so jih pridobili zunaj šolskega razreda. Premik k priznavanju učenja, ki izhaja iz izkušenj, izvira iz spoznanja, da se vsak lahko ali celo mora učiti v različnih poklicnih in zasebnih okoljih. Vrednost življenjskih izkušenj, vključno z družinskim življenjem, s prostovoljnimi delom, z delom v različnih združenjih in v prostem času je tako priznana in ozaveščena. Implicitno skrito v postopku priznavanja je zavedanje, da ljudje lahko razvijejo različne spretnosti v različnih okoljih in učnih situacijah.

V Sloveniji smo z Zakonom o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah odprli eno izmed možnosti, ki nam jo daje APEL: omogočiti ljudem z delovnimi izkušnjami, hkrati pa brez javno veljavnih spričeval, da skozi postopek preverjanja in potrjevanja pridobijo javno veljavno listino, ki dokazuje njihovo usposobljenost za opravljanje nekega poklica.

Osrednjo vlogo v tem procesu ima kandidat, ki želi ovrednotiti svoje učenje in je zato pripravljen deliti ter predstaviti zgodovino svojega življenja. V ta namen je bilo treba kandidatom zagotoviti osebno svetovanje, vodenje in mentorstvo. Na tej točki je pomembno poudariti, da ne gre za pomoč kandidatu, ampak za ustvarjanje okolja, v katerem je kandidat ključni akter v novi situaciji, torej v procesu preverjanja in potrjevanja poklicne kvalifikacije.

Naloga svetovalca je, da seznaní kandidata o postopku preverjanja in potrjevanja, da išče skupaj z njim možnosti za osebni razvoj in premagovanje dozdajšnjih ovir, nudi oporo pri izbiranju ustreznih dokazil ali iskanju dodatnih možnosti za izobraževanje ter mentorstvo, ki zajema predvsem konkretno vodenje pri izboru ravni in področja za preverjanje in potrjevanje, pri iskanju dokazil in določanju njihove ustreznosti, ko kandidat pripravlja svoj osebni portfolio. Celoten proces svetovanja pa mora temeljiti na avtonomiji posameznika, ki razmišlja o svojih izkušnjah; svetovalec mu pomaga pri oblikovanju in predstavitvi izkušenj na način, ki mu bo omogočil ovrednotenje le-teh.

Svetovalec nudi podporo kandidatu, ki si tako krepi svoj občutek vrednosti in se motivira za nadaljnji osebni razvoj. Tak način dela s kandidatom je nujen v situacijah, ki so kandidatu neznan, še posebej v primeru, ko mora predstaviti svoje izkušnje, da bi jim dal neko formalno vrednost.

Ko govorimo o avtonomiji kandidata, pa ne smemo pozabiti na avtonomijo svetovalca. V tem trenutku je največji delež svetovalcev v postopku preverjanja in potrjevanja NPK, ki so se usposabljali na Andragoškem centru Slovenije in na Centru RS za poklicno izobraževanje, zaposlen v ustanovah, ki so tako izvajalci preverjanj kot tudi izvajalci priprav na preverjanja. To jih postavlja v središče različnih interesov. Na eni strani se spopadajo z interesi ustanove, ki jih zaposluje, na drugi strani pa z interesi kandidata, ki niso nujno usklajeni s prejšnjimi.

V Sloveniji se poklic svetovalca v postopku preverjanja in potrjevanja NPK ni uveljavil kot samostojni poklic, ampak je del delovnih nalog različnih profilov, kot so šolski svetovalni delavci, organizatorji izobraževanja odraslih, učitelji različni predmetov ter še veliko drugih, ki delujejo na področju izobraževanja in usposabljanja odraslih.

Na drugi strani pa so bili v Franciji s postavitvijo 2 sistemov priznavanja učenja z izkušnjami (APEL), eden omogoča vstop na visokošolske študije, drugi pa omogoča pridobitev celotne izobrazbe na neki stopnji, prisiljeni profesionalizirati naloge svetovalca. Svetovalci so vzpostavili regionalne mreže in eno na nacionalni ravni, ki jim omogočajo izmenjavo izkušenj in orodij, usklajevanje postopkov dela, širitev možnosti usposabljanj. Na nacionalni ravni pa mreža skrbi za stalna usposabljanja na različnih področjih, kot so usposabljanja

za člane komisije, svetovalce ter o zakonodaji in drugih predpisih.

Prvi korak pri tem je zagotoviti vsaj delno profesionalizacijo nalog svetovalca v postopku preverjanja in potrjevanja NPK ter jim dati tudi formalen pomen; razmišlja se o uveljavitvi tega poklica kot Nacionalne poklicne kvalifikacije. Naslednji korak, ki ga moramo še storiti, pa je uvedba etičnega kodeksa dela svetovalcev, ki jih bo zaščitil pred različnimi interesi, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

My job AS A GUIDANCE COUNSELLOR IN DENMARK

ANNA W. PEDERSEN, UU-Roskilde, DENMARK

My name is Anna W. Pedersen and I work as a guidance counsellor at UU-Roskilde in Denmark. UU-Roskilde is one of 46 Youth Guidance Centres in Denmark. At our Centre, we have 18 guidance counsellors, a secretary, a researcher and a director and we cover six municipalities. On 1 August 2004 a new guidance system

started. The aim was to make it easier for people to make realistic decisions about their education and careers, to make counselling more professional and especially to help pupils/young people who have special needs. Before that date I had been working at 'my' school partly as a teacher and partly as a guidance counsellor. I trained as a teacher and later as a guidance counsellor.

After that date I started to work full-time as a guidance counsellor. I still work at my 'old' school but now I am also a counsellor at another school in the neighbourhood.

Both schools have about 450-500 pupils. In Form 6 the pupils start an educational logbook. Their work with the logbook continues until they leave school after Form 9 or 10. The aim of the logbook is to develop the pupils' self-knowledge and help them make better decisions as to their education and career.

Before I start working with pupils I take part in a parents' meeting where I inform the parents about the logbook and its aims. Some parents are afraid that their child must already at this age (approximately 12) choose their future job so it is very important that they are informed about the purpose of the logbook. In their 6th year at school pupils have to decide if they will undertake a second foreign language. If they choose not to, they will be unable to go to grammar school. But if they have learning difficulties it might be the right decision to concentrate on other school subjects. So it is important that the parents know the consequences of this choice. I usually take part in a parents' meeting once a year for Forms 6-10. It is there that I inform the parents about the new areas their child will be participating in.

The work with an individual pupil and the logbook is my responsibility. Every pupil writes their logbook on the Internet. I give them a personal code and we usually use two lessons in which they sit at the school's computers answering questions. At home they can open their logbook,

show it to their parents while their parents can also comment on what has been written. In Form 6 the questions are about interests, subjects, dreams about the future, friends, work habits and health.

On the Internet there are several programmes with information about education and jobs which the pupils must know and learn how to use. In Forms 8 and 9 the pupils get the opportunity to visit vocational schools, a nursing school, a school for hotel and restaurant education and business schools for three days along with a one-day visit to a grammar school – again with the aim to make them better at deciding which type of school they want to go to after their compulsory education. Part of my job includes arranging these visits. In Forms 8 and 9 the pupils also acquire some work experience. They either find a firm themselves or I find a place where they can work for a week. In Forms 9 and 10 the pupils must also write a plan for their further education. In this plan they have to write their reasons for choosing the education they want, describe themselves, their interests, how they work... This plan is built on the work on the logbook and must be sent to the institution where they are seeking admission following their compulsory education – perhaps a grammar school, a vocational school – any type of further education.

The teachers are still responsible for providing general information about education and careers from Form 1 to Form 10, but I am expected to help with ideas, materials and co-ordination i.e. visits to firms. If a pupil does not function in our ordinary school I take part in a meeting between the school, the parents and a social worker.

The main target groups of the new guidance system are:

1. Pupils in lower secondary school – Forms 6 to 10.
2. Young people under the age of 19 outside of education, training or employment.
3. Young people between the ages of 19 and 25 who seek guidance in relation to youth education programmes or employment.
4. Young people with a special need for guidance concerning the choice of education, vocation and career – a wide group of young people with various problems related to the continuation or completion of an education programme.

My areas are nos. 1 and 4, whereas some of my colleagues work mostly with the older part of the target group.

International contacts and the possibility to take one's education or part of it abroad is my special area at UU-Roskilde. We have been visited by counsellors from Malta, Italy, Greece, Lithuania and Spain. My colleague went to Hungary and I spent time in Slovenia – we were both on an Arion exchange – and we also attended a local-relay meeting in Ancona in Italy (Euroguidance). When going abroad or hosting visitors you always become more aware about your practice – how and why – because when you have to explain it, especially in a foreign language, you are forced to give it extra thought. Also when you hear about other counsellors' practices you pick up ideas on how to improve your own. So I recommend taking part in international exchanges whenever that is possible.

SVETOVALCI V PROGRAMIH EU

ANDREJA LENC, KRISTJAN ZEMLIČ, MARJA MEDVED, CMEPIUS

V okviru programov Socrates in Leonardo da Vinci obstajajo možnosti mednarodnega sodelovanja tudi za svetovalce. V programu Socrates/Comenius se lahko svetovalni delavci, socialni delavci in psihologi vključijo v delo pri mednarodnih projektih Comenius 1. V preteklosti so se izkazali kot usklajevalci projektov, ki niso bili vsebinsko veza-

ni na področje delovanja v šoli, sodelovali pa so v projektih skupinah kot strokovnjaki za določeno področje. Eden izmed primerov, kjer so vzgojitelji, učitelji in svetovalni delavci strnili svoje ideje ter znanje v šolskem razvojnem projektu Comenius 1, poteka v vrtcu Mavrica v Izoli. Naslov projekta je »Special needs for special students«, ukvarjajo pa se z nadarjenimi otroki.

Svetovalci z različnih področij in mentorji so aktivno vključeni tudi v številne projekte, ki se odvijajo v okviru programa Socrates/Grundtvig. V t. i. učnih partnerstvih prispevajo svoje znanje, poglede in rešitve za različne situacije, v katerih se najdemo v našem vsakdanu. Dober primer je projekt LU Jesenice, kjer svetovalci pomagajo posameznikom iz različnih obrobni skupin, da razvijejo spretnosti, s pomočjo katerih bodo lahko prevzeli aktivnejšo vlogo v družbi. Zelo zanimiv je tudi projekt Ekonomske šole Kranj, kjer skupaj s partnerji izobražujejo starše, da bi se slednji lažje soočili s to odgovorno nalogo, predvsem v dobi odraščanja otroka.

V programu poklicnega in strokovnega izobraževanja Leonardo da Vinci obstajajo številni projekti mobilnosti, ki so namenjeni usposabljanju svetovalcev. Tako je npr. Zavod RS za šolstvo v sodelovanju

s Fakulteto za management uspešno izvedel projekt mobilnosti, ki je vključeval svetovalce, odgovorne za svetovanje v poslovnem svetu. Skupina 9 posameznikov je pridobivala nova znanja in izkušnje v Belgiji, na Finskem in Nizozemskem.

Primer sektorskega svetovanja predstavlja projekt mobilnosti, ki ga je izvedlo podjetje Hosting, d. o. o., katerega namen je bil svetovalcem na področju razvoja turizma omogočiti izmenjavo izkušenj, znanja, metod dela in prakse s partnersko organizacijo v Barceloni.

Še en primer projekta mobilnosti za svetovalce je projekt Knjižnice Otona Župančiča, kjer se je skupina 20 udeležencev iz različnih središč za samostojno učenje v Veliki Britaniji izpopolnjevala med drugim tudi na področju svetovanja odraslim za učenje.

Skupinska oblika SVETOVANJA »SOS«

NA ZAVODU RS ZA ZAPOSLOVANJE

Merka Furlani, GORDANA KAMNIK, ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE

Teprov je osebno svetovanje najpomembnejša oblika procesa obravnave brezposelne osebe in zato nenadomestljiva z drugimi oblikami, se na Zavodu RS za zaposlovanje (v nadaljevanju Zavod) skupinskih oblik dela poslužujemo

že vrsto let. Njihov največji porast je nastal po osamosvojitvi Slovenije, predvsem v sredini 90. let prejšnjega stoletja, ko smo na Zavodu skupinske oblike dela začeli izvajati tudi prek zunanjih izvajalcev.

Skupinska oblika svetovanja na neki način predstavlja inovativen pristop k reševanju posameznikove brezposelnosti, saj omogoča učinkovitejše učenje nekaterih veščin, kot so npr. veščine vodenja kariere in strategije, ki posamezniku pomagajo pri iskanju zaposlitve. Skupinska oblika svetovanja je tudi primernejša za spreminjanje mnenj in oblikovanje realne samopodobe, posameznik se s pomočjo skupine tudi lažje odloči za izpopolnjevanje in spremembe, skupina mu nudi socialno oporo ter vpliva na njegovo večjo motiviranost za nadaljnje delo in razreševanje situacije brezposelnosti. Poleg tega skupinske oblike dela predstavljajo racionalizacijo dela.

Na Zavodu smo se v začetku leta 2004, ob številnih notranjih in zunanjih skupinskih oblikah dela z brezposelnimi, lotili celovite prenovе oz. nadgradnje do takrat obstoječih oblik dela in si hkrati želeli, da bi razvili nove za tiste ciljne skupine, kjer je ta potreba obstajala. Želeli smo oblikovati model, v katerem bi definirali cilje in vsebino posameznih oblik ter jih povezali v jasen, transparenten sistem. Pod vodstvom strokovnjaka za področje kariernе orientacije, Saša Niklanoviča, je nastal interni projekt Preoblikovanje skupinskih oblik dela na ZRSZ. Po analizi stanja, ki je bila del projekta, smo ugotovili, da nimamo razvitih različnih, poglobljenih oblik skupinskega svetovanja, ki bi dolgoročno vplivale na posameznikovo motivacijo. Tako je eden izmed ciljev projekta postal spoznati metode skupinskih oblik svetovanja za prehod v izobraževanje in zaposlitev dolgotrajno brezposelnih ljudi, ki se jih uspešno poslužujejo v drugih državah Evropske unije, in jih prenesti v naš prostor. Oblikovati smo želeli tako skupinsko obliko svetovanja, ki bi pripomogla k motiviranju in vzpodbujanju za zaposlovanje in dodatno izobraževanje ter ki bi pripomogla k odkrivanju posameznikovih dodatnih interesov in »pozabljenih« sposobnosti. Program Leonardo da Vinci – projekt mobilnosti nam – je to v celoti omogočil. Skupinsko obliko svetovanja Skupinska oblika svetovanja – SOS smo pripravile psihologinje Gordana Kamnik, Dunja Petak in Anita Kovačik. Pri pripravi vsebin in metod dela smo

izhajale iz analize potreb brezposelnih in analize mnenja svetovalcev, narejene v okviru projekta Preoblikovanje skupinskih oblik dela na ZRSZ. V strokovni literaturi smo izhajale iz vsebin o skupinskem svetovanju, skupinskem svetovanju za brezposelne, različnih intervencijskih modelih in iz teorij motivacije. Pri oblikovanju pa so nas seveda vodile tudi izkušnje, ki jih imamo pri delu z brezposelnimi, in izkušnje, ki smo jih pridobile na podlagi tedenskega programa v okviru projekta Leonardo da Vinci, ki so ga na podlagi naših potreb za nas pripravili na švedskem zavodu za zaposlovanje. Pripravile smo usposabljanje za poklicne svetovalce in priročnik za izvajanje Skupinske oblike svetovanja. Prvo tovrstno skupinsko svetovanje smo izvedli na območni službi Zavoda v Ptuj, 17. novembra 2004.

Namen Skupinske oblike svetovanja – SOS je aktivirati in motivirati brezposelno osebo za reševanje brezposelnosti, okrepiti njena prepričanja o lastnih zmožnostih za soočanje s svojo situacijo ter za ustrezno ravnanje in učenje učinkovitega vedenja. Brezposelno osebo želimo s pomočjo te skupinske oblike motivirati in pripraviti na to, da bi aktivneje in bolj učinkovito uporabila storitve Zavoda oziroma poiskala druge ustrezne oblike pomoči.

Udeleženec na skupinskem svetovanju definira svojo situacijo brezposelnosti, prepozna, kaj ga zavira pri soočanju z brezposelnostjo s poudarkom na notranjih dejavnikih, definira ustrezne strategije za soočanje z brezposelnostjo, definira ovire in prepozna oblike pomoči, ki bi mu koristile pri premagovanju ovir, in opredeli lastne korake, ki bi ga pripeljali h končnemu cilju – zaposlitvi (povzeto po Model skupinskih oblik obravnave brezposelnih na ZRSZ, oktober 2006). Udeleženci v skupini so aktivni, uporabljamo vprašalnike, delo v manjših skupinah in vodeno diskusijo.

Od začetka izvajanja SOS-a v novembru 2004 pa do konca septembra letošnjega leta smo v delavnico vključili 820 brezposelnih ljudi oziroma izvedli 91 delavnic na področju celotne Slovenije (Zavod ima 12 območnih služb). Do danes se je za njeno izvajanje usposobilo 43

poklicnih svetovalcev Zavoda, 12 pa jih skrbi za njen potek po območnih službah in za njeno izvajanje izobražuje tudi druge poklicne svetovalce.

Z rezultati takega dela smo zadovoljni. Analiza anketnih vprašalnikov za udeležence je pokazala, da brezposelni pozitivno ocenjujejo to obliko dela. Prednosti vidijo predvsem v izmenjavi mnenj, izkušenj, znanj, informacij, mogočih rešitev, v spoznavanju drugih, ki so v podobni situaciji, in v pridobitvi širšega vpogleda v svojo situacijo, v spoznavanju lastnih ciljev in želja, v vzpodbudi in dvigu samozavesti.

Svetovalci pri spremljanju izvedenih aktivnosti z veseljem ugotavljamo, da udeleženci

po skupinskem svetovanju izvajajo načrtovane korake. Koraki, ki jih definirajo, se nanašajo na to, da bodo izboljšali svoje veščine iskanja dela, da bodo jasneje definirali zaposlitveni cilj (z dodatnim poklicnim svetovanjem), da se bodo vključili v tečaje in druge oblike izobraževanja ter da bodo dokončali nedokončano izobraževanje. Nekateri udeleženci se odločijo, da bodo preverili možnosti samozaposlitve ipd.

Ugotovili smo, da udeleženci po koncu delavnice bolj aktivno in z večjo mero motivacije pristopijo k reševanju brezposelnosti. Svetovalci pri spremljanju aktivnosti ugotavljajo, da udeleženci po skupinskem svetovanju izvajajo načrtovane korake za doseg cilja (zaposlitev).

Podelitev jabolk kakovosti – Nacionalnih priznanj kakovosti za najboljše projekte mobilnosti v okviru programa Leonardo da Vinci.

CMEPIUS je v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport podelil jabolka kakovosti trem najboljšim projektom v treh kategorijah oziroma ciljnih skupinah; dijaki, študenti/mladi delavci in mentorji/mentorji jezika.

V kategoriji dijaki je tretje mesto pripadlo Srednji šoli za elektrotehniko in računalništvo Ljubljana za projekt z naslovom *Razvoj procesnih sistemov za reševanje multidisciplinarnih nalog*, ki ga je koordinirala Vida Vidmar. Drugi je bil projekt Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Celja z naslovom *Odprta vrata Evrope*, ki ga je koordinirala Darja Štiherl. Najboljši projekt mobilnosti dijakov je projekt z naslovom *Feliks 3 Vzgojno-izobraževalnega zavoda Višnja Gora*, ki ga je koordinirala Tanja Miklič.

V kategoriji študenti/mladi delavci je tretje mesto pripadlo projektu z naslovom *Euroskills 2* Univerze v Mariboru, za katerega že leta skrbi koordinatorica Anita Kodba. Projekt z naslovom *Bodimo primerljivi* Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Maribor je glede na ocene strokovnjakov drugi najboljši projekt v tej skupini. Koordinatorica projekta je Tanja Lešnik Štuhec. Projekt Srednje lesarske šole iz Škofje Loke, ki nosi naslov *Gradnja čolnov – ohranjanje stare obrti*, ki ga je koordinirala

ga. Irena Leban, je najboljši projekt v tej skupini.

V kategoriji mentorji/mentorji jezika je tretje mesto pripadlo projektu z naslovom *Novi pristopi v fleksibilnem učenju za 3. tisočletje*, ki ga je izvedla Knjižnica Otona Župančiča. Projekt je koordinirala Jasmina Orešnik. Drugi najboljši projekt v tej skupini je projekt Andragoškega centra Slovenije z naslovom *Participativno učenje v različnih poklicnih praksah*, ki ga je koordinirala Nevenka Bogataj. Živa Peljhan je projekt Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana koordinirala in pripeljala do zlatega jabolka kakovosti. Projekt z naslovom *Preko morja do gluhih* je po ocenah neodvisnih zunanjih ocenjevalcev najboljši projekt v skupini mentorji/mentorji jezika.

Evropsko priznanje kakovosti (European Quality Label)

Že od leta 2004 naprej več evropskih držav vsako leto oceni končane projekte v okviru decentraliziranih aktivnosti Comenius, Grundtvig in Erasmus; akcije programa Socrates in najboljše projekte tudi nagradijo. Ker so izvedba ocenjevanja in kriteriji v vseh sodelujočih državah enotni, najboljše ocenjeni projekti v vsaki državi pridobijo nagrade, t. i. evropska priznanja kakovosti (European Quality Label).

Leta 2007 bodo prvič nagrade podeljene tudi najboljšim decentraliziranim projektom Comenius,

Erasmus in Grundtvig v Sloveniji. Celoten postopek objave, prijave in ocenjevanja poteka prek interneta. CMEPIUS bo decembra 2006 oblikoval temu namenjeno stran v okviru spletnega naslova www.cmeplus.si, kjer boste našli vse podrobne informacije o razpisu in navodila, kako sodelovati. K sodelovanju so vabljeni vsi v letu 2006 končani decentralizirani projekti v okviru omenjenih akcij programa Socrates. Usklajevalci akcij si želimo, da bi od leta 2007 naprej vsako leto nagradili izjemne projekte in tako še bolj poudarili vaše dobro delo.

KONFERENCA eTWINNING – KONFeT07

Tudi v letu 2007 bo organizirana konferenca eTwinning – KONFeT07. Novi projekti, nove nagrade. Kateri projekt si bo v šolskem letu 2006/2007 priboril naslov najboljšega. Kaj novega se je zgodilo na področju uporabe IKT-ja v izobraževanju? Vse to in še več: KONFeT07, 9. maj 2007. Za podrobnosti spremljajte naše spletne strani: <http://www.cmepius.si>.

PDW

CMEPIUS bo od 19. do 21. aprila 2007 organiziral mednarodno delavnico na temo uporabe IKT-ja pri poučevanju jezikov. Delavnica bo predvidoma potekala v Novi Gorici. Vabljeni.

Več informacij bo na voljo na naših spletnih straneh <http://www.cmepius.si>.

ŽELIMO VAM VESELE IN PRIJETNE PRAZNIKE.
V LETU 2007 PA - UŽIVAJTE!

EVROPSKO JEZIKOVNO PRIZNANJE

EVA JURMAN, KOORDINATORKA PObUDE EVROPSKO JEZIKOVNO PRIZNANJE

Evropsko jezikovno priznanje je ena izmed pobud Evropske unije na področju učenja in poučevanja jezikov, ki prispeva k večjemu ozaveščanju o pomenu jezikovne raznolikosti v Evropi. Njen cilj je spodbujati primere dobre prakse in inovativnost pri učenju ter poučevanju jezikov, razširjati dosežke uspešnih pobud ter povečati zanimanje širše javnosti za izboljšanje jezikovnih spretnosti. Slovenija v pobudi Evropsko jezikovno priznanje sodeluje od leta 2002; v preteklih štirih letih je bilo v sodelujočih državah podeljenih več kot 900 priznanj.

Letos je komisija za evropsko jezikovno priznanje sprejela odločitev, da podelimo priznanje dvema inovativnima projektoma s področja učenja in poučevanja jezikov, ki ustrezata letošnji evropski prioriteti, to je večanje ponudbe jezikov in jezikovne raznolikosti. To sta:

- projekt »Festival evropskih jezikov«, ki ga koordinira Andragoški zavod Maribor, Ljudska univerza in
- projekt »EPHRAS. Večjezično frazeološko učno

gradivo na CD-ROM-u«, ki ga koordinira Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.

Letos prvič podeljujemo tudi tri nacionalna jezikovna priznanja za dosežek na področju učenja in poučevanja jezikov, in sicer:

- projektu Promocija manjšinskih jezikov v večjezičnih območjih s poudarkom na izobraževanju učiteljev in učiteljic«, ki ga koordinira Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta Koper,
- projektu »Jezikovno pripravljene in športno aktivni v Evropi«, ki ga koordinira Prometna šola Maribor in
- projektu »Mednarodna izmenjava s sorodno šolo v Avstriji s poudarkom na večjezični strokovni komunikaciji v zdravstveni negi«, ki ga koordinira Srednja zdravstvena šola Juge Polak Maribor.

Evropski jezikovni priznanji in nacionalna jezikovna priznanja bomo podelili na sklepni slovesnosti 21. 12. 2006 v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!